

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU

K AUTORSKÉMU OSVEDČENIU

216 283

(11)

(B1)

(22) Prihlásené 06 10 80

(21) PV (6708-80)

(40) Zverejnené 31 07 81

(45) Vydané 15 05 84

(51) Int. Cl.³

E 01 D 19/04

E 04 B 1/36

(75)

Autor vynálezu

ŠIMKO MILAN ing., DOLNÝ KUBÍN

(54) Klzné ložisko pre kyvný alebo priamočiary pohyb

Predmetom vynálezu je klzné ložisko pre kyvný alebo priamočiary pohyb, použiteľné najmä pre uloženie mostových a stavebných konštrukcií a pre ďalšie podobné uloženia.

Doposiaľ sa pre uloženie, najmä mostov, používajú rôzne konštrukcie klzných ložísk, buď s rovinnými alebo guľovými funkčnými plochami. Pre dosiahnutie väčšej životnosti a odolnosti voči opotrebeniu pri pôsobení vysokých tlakov vkladajú sa medzi funkčné plochy ložísk rôzne výstelky z teflonu a podobne. Tlak sa prenáša prostredníctvom protiplôch zhotovených najčastejšie z austenitických leštených ocelí. U klzných ložísk pre mosty a budovy sú známe konštrukčné prevedenia z plechových vložiek medzi styčné plochy rovné alebo guľové. Použitie takýchto protiplôch nielenže vedie k vysokým nákladom, ale často sa nedosahujú také dobré klzné vlastnosti ako je to u bežných ocelí s povlakom polyamidu. U guľových plôch navyše kde nie je možné použiť austenitický leštený plech. Sú známe tiež ložiská pre kyvný pohyb s použitím gummy, ktorá rýchlo starne, stráca svoje vlastnosti a obmedzuje životnosť ložísk.

Potrebná výmena ložísk vyžaduje časovo náročné a prevádzku obmedzujúce demontáže.

Klzné ložisko podľa vynálezu odstraňuje v značnej miere spomínané závady. Ložisko pozostáva z hornej klznej dosky, nad ktorou je umiestnená kotviaca doska, zo základnej dosky a z guľového vrchlíka medzi hornou a základnou doskou.

Podstata vynálezu je v tom, že na spodnej časti guľového vrchlíka je nanosená vrstva tavenej plastickej hmoty alebo mliečneho lešteného chrómu, ktorá prilieha k výstelke z teflonu upevneného na guľovej ploche základovej dosky. Na hornej rovnej ploche guľového vrchlíka je prilepená vrstva z teflonu, s ktorou je v styku spodná, plastom alebo mliečnym chrómom nanosená plocha hornej klznej dosky.

Klzné ložisko podľa vynálezu zdokonaľuje uloženia zvlášť mostových a stavebných konštrukcií. Ďalej je použiteľné v uloženiach pre potrubia, ako aj pri montáži ťažkých dielcov, celkov a iných podobných uložení, napríklad kĺby uloženia jaderných reaktorov. Drahý austenitický plech je nahradený povlakmi

z polyamidu alebo mliečneho lešteného chrómu. Klzné vlastnosti sú podstatne zlepšené, čo sa prejaví kvalitnejšou funkciou ložiska, ale aj trvanlivosťou.

Príklad použitia vynálezu je znázornený na výkrese, predstavujúcom v nárysnom priereze jedno z možných prevedení mostového klzného ložiska.

Ložisko pozostáva z hornej klznej dosky 1, zo základnej dosky 2, medzi ktorými je vložený guľový vrchlík 3. Na hornej ploche tohto guľového vrchlíka 3 je upevnená teflonová vložka 4, ktorá sa stýka s plastikovanou

spodnou plochou hornej klznej dosky 1. V guľovom vybraní základnej dosky 2 je upevnená výstelka 5 z teflonu, ku ktorej prilieha vrstva 6 z tavenej plastickej hmoty, napríklad z polyamidu, alebo z mliečneho lešteného chrómu. Táto vrstva 6 je nanosená na guľovú plochu guľového vrchlíku 3. Na hornej klznej doske 1 je uchytaná kotviaca doska 7. K zamedzeniu vnikania nečistôt do ložiska je medzi základnou doskou 2 a hornou klznou doskou 1 umiestnený tesniaci prstenec 8.

PREDMET VYNÁLEZU

Klzné ložisko pre kyvný alebo priamočiary pohyb, najmä pre mostové, stavebné a potrubné konštrukcie, s hornou klznou doskou, so základnou doskou a s guľovým vrchlíkom, vyznačené tým, že na spodnej guľovej časti guľového vrchlíka (3) je nanosená vrstva (6) z tavenej plastickej hmoty alebo z mliečneho

lešteného chrómu, ktorá prilieha k výstelke (5) z teflonu, upevnenej na guľovej ploche základnej dosky (2) a na hornej rovinnej ploche guľového vrchlíka (3) je nanosená výstelka (4) z teflonu, stýkajúca sa s plastikovanou alebo mliečnym chrómom nanosenou plochou hornej klznej dosky (1).

1 výkres

